

Siedem cudów świata.

Propozycja scenariusza zajęć online do wykorzystania na lekcjach historii, plastyki i zajęciach bibliotecznych

Typ szkoły: szkoła podstawowa (II etap edukacyjny)

Blok tematyczny: Historia starożytna.

Temat: *Siedem cudów świata.*

Klasa (przedział klasowy): klasa IV-VII

Przewidywany czas zajęć (w całości): 45 min

Cele lekcji:

- poszerzenie i utrwalenie wiedzy dotyczącej Świata starożytnego,
- zachęcenie do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł medialnych.

Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- wymienić siedem cudów świata starożytnego,
- dokonać podziału na te, które: zachowały się do czasów dzisiejszych, te, których fragmenty zachowane są w Muzeum oraz te, po których nie pozostał żaden ślad,
- połączyć wybrane dzieła z nazwiskami twórców,
- wykorzystać Internet do pozyskiwania informacji.
- opracować własną listę cudów.

Metody nauczania:

- podająca,
- aktywizująca

Formy pracy: indywidualna

Środki dydaktyczne:

- komputer z dostępem do Internetu,
- publikacje online,

- materiał szkoleniowy – załącznik,
- dostępne programy do wykonania prezentacji multimedialnej.

Część wprowadzająca: (10 min)

Nauczyciel przedstawia uczniom temat, cele zajęć i prosi o odszukanie w Internecie informacji na temat 7 cudów świata starożytnego.

Uczniowie poszukają w Internecie informacji na podany temat, korzystając m.in. z podanych przez nauczyciela stron internetowych:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Siedem_cud%C3%B3w_%C5%9Bwiata

<https://www.bryk.pl/wypracowania/historia/historia-sztuki/24387-najslynniejsze-zabytki-starozynosci-siedem-cudow-swiata.html>

https://sciaga.pl/tekst/41257-42-7_cudow_swiata

<https://eloblog.pl/7-cudow-starozytnego-swiata-dawniej-i-dzis/>

<https://player.slideplayer.pl/1/422443/#>

Uczniowie wyszukują podane strony, następnie przygotowują małą prezentację każdego z „obiektów” przy użyciu dowolnego programu.

Część główna: (30 min)

Liczba siedem jest uznawana przez wiele starożytnych cywilizacji za liczbę szczególną. Pitagoras twierdził, że siódemka, jako suma trójki i czwórki, jest liczbą cudowną (trójkąt i kwadrat starożytni uważali za figury doskonałe). Według Biblii Bóg tworzył świat przez sześć dni, a w siódmym odpoczywał. Miasto Rzym zostało wzniesione na siedmiu wzgórzach. Kościół katolicki uznaje siedem sakramentów świętych. W islamie jest mowa o siedmiu rajach i piekłach. Siedem cudów świata to siedem słynnych starożytnych budowli i dzieł sztuki, które Grecy wyróżnili ze względu na wyjątkowe walory artystyczne i niezwykle rozwiązania techniczne. (załącznik 1).

Na podstawie zebranych informacji uczniowie dokonują podziału na te, które: zachowały się do czasów dzisiejszych, te, których fragmenty zachowane są w Muzeum oraz te, po których nie pozostał żaden ślad. Dodatkowym zadaniem było odszukanie autora każdego z cudów, dane o wielkości dzieła, ciekawostki i historię dotyczącą każdego z wymienionych cudów.

Część podsumowująca: (5 min)

Uczniowie, korzystając z wyszukanych informacji mają za zadanie zebranie najważniejszych danych w tabelce:

Cud starożytnego świata	Data	Budowniczy	Zniszczone	Przyczyna

W ramach pracy domowej każdy z uczniów stworzy własną listę siedmiu cudów Polski, które warto zobaczyć. Do swej listy możesz dołączyć zdjęcia, krótkie opisy i zachętę do ich obejrzenia.

Opracowaną listę uczniowie przesyłają do oceny na podany adres mailowy.

Dla chętnych:

Zapoznanie się z informacją o nowych siedmiu cudach świata:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Nowe_siedem_cud%C3%B3w_%C5%9Bwiata

Netografia [przełgłdana 22 czerwca 2020 r.]:

[https://www.edukator.pl/siedem-cudow-swiata-](https://www.edukator.pl/siedem-cudow-swiata-antycznego,presentation,d6bf3ffbbd2d06335d1b0debecdfe3064cdfd9bd.html)

[antycznego,presentation,d6bf3ffbbd2d06335d1b0debecdfe3064cdfd9bd.html](https://www.edukator.pl/siedem-cudow-swiata-antycznego,presentation,d6bf3ffbbd2d06335d1b0debecdfe3064cdfd9bd.html)

<http://scholaris.pl/zasob/55587>

<https://eloblog.pl/7-cudow-starozytnego-swiata-dawniej-i-dzis/>

<https://slideplayer.pl/slide/422443/> lub <https://player.slideplayer.pl/1/422443/#>

https://www.youtube.com/watch?v=vM6_FoDrNeA lub

https://www.youtube.com/watch?v=vM6_FoDrNeA&fbclid=IwAR3cs1X_UiSrOyl0uDV6YAxI

[u9YHU3L8yW6bkcAlfHxSDnRXaK1scgXmTZc](https://www.youtube.com/watch?v=vM6_FoDrNeA&fbclid=IwAR3cs1X_UiSrOyl0uDV6YAxI)

http://pl.wikipedia.org/wiki/Siedem_cud%C3%B3w_%C5%9Bwiata

<https://www.bryk.pl/wypracowania/historia/historia-sztuki/24387-najslynniejsze-zabytki->

[starozytnosci-siedem-cudow-swiata.html](https://www.bryk.pl/wypracowania/historia/historia-sztuki/24387-najslynniejsze-zabytki-)

https://sciaga.pl/tekst/41257-42-7_cudow_swiata

<https://eloblog.pl/7-cudow-starozytnego-swiata-dawniej-i-dzis/>

<https://player.slideplayer.pl/1/422443/#>

Załącznik nr 1

PIRAMIDA CHEOPSA - największa ze wszystkich egipskich piramid, mierząca około 146 m wysokości; długość boku jej kwadratowej podstawy wynosi około 230 m. Wzniesiona została w Gizie w XXVI w. p.n.e. jako grobowiec faraona Cheopsa (Chufu). Na jej temat, w tym szczególnie na temat jej powstania, ukształtowało się wiele teorii, także tych pozanaukowych (tzw. piramidologia). W 1954 r. dokonano przy niej odkrycia dwóch barek grobowych.

WISZĄCE OGRODY W BABILONIE - słynne ogrody w Babilonie, które mylnie od czasów starożytnych przypisuje się królowej Semiramidzie (stąd częste określenie - "wiszące ogrody Semiramidy"). Był to zespół ogrodów dworskich, stanowiących część pałacu Nabuchodonozora II, króla Babilonu. Założono je na sztucznych tarasach; tarasy te z kolei miały kształt wielopiętrowej budowli i wsparte były na fundamentach o kolebkowych sklepieniach. Ponieważ drzewa i krzewy rosły ponad murami miejskimi obserwator miał wrażenie, że drzewa te są zawieszane w powietrzu.

POSĄG ZEUSA OLIMPIJSKIEGO - olbrzymich rozmiarów posąg boga Zeusa wykonany techniką chryzelefantyny przez Fidiasza dla świątyni w Olimpii (ważny udział w tym dziele miał malarz Panajnos i toreuta Kolotes); pochodzi ono z około 430 p.n.e.; posąg przedstawiał Zeusa na tronie ubranego w płaszcz, z wieńcem oliwnym na głowie i trzymającego w prawej ręce posążek Nike, a w lewej berło. Spłonął w pożarze w 426 lub 475 r. n.e. Jego wizerunek przechowały wyobrażenia na monetach greckich.

ARTEMIZJON W EFEZIE - świątynia Artemidy znajdująca się w Efezie; dzieło Chersifrona i Metagenesa z Knossos. Wzniesiona około 560 p.n.e. jest najświetniejszym przykładem jońskiego dipterosu z odkrytą cellą. W 356 r. p.n.e. została spalona przez Herostrata, ale w II połowie IV w. p.n.e. odbudowano ją według jej pierwotnego wzoru. Jej kształt znamy z kopii rzymskich.

KOŁOS RODYJSKI - olbrzymi posąg boga słońca Heliosa wykonany ze spiżu przez Charesa z Lindos w latach 292-280 p.n.e. na pamiątkę zwycięstwa, jakie w 304 p.n.e. odniósł Seleukos I Nikator, broniąc miasto Rodos przed oblegającym je Demetriuszem Poliorketesem; posąg, który mierzył 32 m wysokości usytuowany był u wejścia do portu

Rodos. W 224 r. p.n.e. Kolos runął wskutek trzęsienia ziemi.

LATARNIA MORSKA NA FAROS - gigantycznych rozmiarów latarnia morska na przybrzeżnej wysepce Faros u wejścia do portu w Aleksandrii (Egipt). Była to ogromna wieża o wysokości 100-120 m, składająca się z trzech kondygnacji. Na jej szczycie paliło się światło, które widać było z odległości ok. 30 km. Była dziełem Sostratosa z Knidos, który zbudował ją około 279 r. p.n.e. Została zniszczona w wyniku trzęsienia ziemi z początku XIV w. W XV w. na jej pozostałościach sułtan Qaitbaja wzniósł fort. Na latarni z Faros wzorowano się także w późniejszych czasach (m.in. w Ostii i Rawennie). Nazwę tej starożytnej latarni przechowały języki romańskie jako ogólne określenie każdej latarni morskiej (j. franc.-phare, j. wł. oraz j. hiszp. - faro).

MAUZOLEUM W HALIKARNASIE - monumentalny grobowiec władcy Karii (Azja Mniejsza) Mauzolososa (stąd określenie mauzoleum) i jego żony Artemizji. Budowla ta została zaprojektowana przez Pyteosa i Satyroso na planie prostokąta o obwodzie ok. 125 m; miała ona charakter jońskiej świątyni z kolumnadą, której szczyt wieńczyła schodkowa piramida z kwadrygą. Joński peripteros ozdobiły trzy reliefowe fryzy (zawody kwadryg, centaumachia, amazonomachia), będące dziełem Skopasa, Leocharesa, Bryaksisa z Karii i Timoteosa. Znajdowały się na nim także posągi w interkolumniach (ich fragmenty w British Museum). Budowla ta powstała ok. 350 r. p.n.e. i stała się wzorem dla monumentalnych grobowców.

Opracowała

Bożena Trojanowska